

2. Василь Сухомлинський: життєвий шлях та педагогічні погляди / В. В. Кузьменко, Н. В. Слюсаренко, Г. М. Кондратенко, О. В. Рідкоус. 3-тє вид. Херсон : Херсонська академія неперервної освіти, 2018. 150 с.
3. Гончаренко А. М. Педагогічні умови становлення гуманних взаємин старших дошкільників: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.08 «Дошкільна педагогіка» / А. М. Гончаренко. К., 2015. 23 с.
4. Демченко І. І., Пічкур М. О. Близнюк Т. О. Гуманістичний розвиток учнів початкової школи засобами образотворчого мистецтва: Монографія. К.: Оміда, 2019. 218 с.
5. Закон України «Про освіту» від 01.04.2014 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/про%20освіту2628-14/page>
6. Ладивір С.О., Долинна О.П. Виховання гуманних почуттів у дітей. К., 2016. 168 с.

Загородня Тетяна,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Тодосієнко Наталія,
кандидатка педагогічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського (Україна)

ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ МУЗИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Zagorodnia Tatyana,
master's student
Todosiienko Nataliia,
Candidate of Pedagogy, Associate Professor
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

FORMATION OF ARTISTIC COMPETENCE OF PRESCHOOL CHILDREN IN THE PROCESS OF MUSICAL ACTIVITIES

***Анотація.** Автор статті презентує методи і прийоми використання музичного мистецтва в роботі з дітьми дошкільного віку в процесі музичної діяльності. В статті розкриваються особливості формування мистецької компетентності дітей дошкільного віку в процесі музичної діяльності, використання засобів творчого розвитку особистості дитини, що підтверджує необхідність широкого застосування музичного мистецтва в освітньому процесі дошкільних навчальних закладів з метою формування загальної та естетичної культури дітей дошкільного віку.*

***Ключові слова:** музично-творча діяльність, музичне мистецтво, мистецька компетентність, старший дошкільний вік.*

***Abstract.** The article reveals the features of an innovative approach to the formation of the artistic competence of preschool children in the process of musical and creative activity, the use of means of creative development of the child's personality by means that confirms the need for a wide application of musical art in the educational process of preschool educational institutions in order to form the general and aesthetic culture of preschool children age. The author of the article*

presents the methods and techniques of using musical art in working with children of preschool age in the process of musical and creative activity.

Key words: *musical and creative activity, musical art, artistic competence, older preschool age.*

Постановка проблеми. Упровадження інноваційної моделі розвитку сучасної системи освіти в Україні вимагає технологій, які постійно сприяють економічному, соціальному та культурному розвитку країни, а також новацій, пріоритетів, стабільності та динамічності. Таким чином, сучасна освіта, її поточні проблеми та перспективи повинні отримати особливу увагу. Інновації в суспільстві забезпечують розвиток ефективної економіки, яка ґрунтується на знаннях і розвиненій освіті. Оскільки впровадження інновацій і інноваційних освітніх систем вимагає системного, послідовного й цілеспрямованого впливу, проблема державного управління інноваційним розвитком освіти набуває особливої актуальності.

Освіта є життєво важливою частиною суспільства та залежить від нього. Інновації в мистецькій освіті – це нормальне, постійно змінюване та розвивальне явище. Коли ці інновації впроваджуються, можна вирішити розбіжності між традиційною системою навчання та навчанням засобами мистецтва, а також вимоги до абсолютно нової освіти. Інновації в мистецькому навчанні мають значний перевагу в тому, що вони можуть вплинути на загальний рівень професійної діяльності вчителів, розширюючи освітнє середовище. «Формування духовно багатой людини, яка глибоко розуміє твори мистецтва, має високо розвинуті естетичні смаки, відчуває красу навколишнього світу і прагне до творчого перетворення дійсності за законами прекрасного — це важливий процес і це характерно у період активного розвитку мислення» [6, с. 242].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Таким чином, дослідники педагогічної інноватики, такі як О. Арламов, І. Бех, М. Бургін, А. Ніколс і О. Пехота, намагалися визначити, чи нова концепція освіти є корисною, позитивною, сучасною та передовою. Важливо відзначити роботу вчених В. Андрущенка, Л. Ващенко, Л. Даниленко, В. Кременя, С. Ніколаєнка, О. Олекса, В. Паламарчука та Б. Хаткевича, як вітчизняних, так і зарубіжних. Крім того, для сучасних вчителів важливим є вивчення ролі мистецтва, музичної діяльності, специфічних методів і прийомів, розвитку естетичної культури, мистецтвознавства та естетичного виховання особистості (А. Коваль, О. Пеклун, Л. Ткаченко, О. Костюк, Л. Масол, О. Поліщук, О. Половіної, О. Рудницької, О. Щолокова та ін.).

Згідно з оглядом сучасних джерел і наукової літератури, велика кількість досліджень, проведених вітчизняними та зарубіжними авторами, стосується цієї теми. Тим не менш, управління інноваційним розвитком мистецької освіти є важливою проблемою, яку ще мало досліджено.

Мета статті полягає в тому, щоб дослідити розвиток мистецьких навичок засобами музики в контексті наступності дошкільної та початкової освіти.

Виклад основного матеріалу. Перехід педагогів на використання інноваційних технологій інтегрованого навчання мистецтва допоможе їм змінити своє розуміння ролі мистецтва в освіті за допомогою дорослих в ЗДО.

Це допоможе їм відмовитися від вузького спеціалізованого розуміння ролі мистецтва в ЗДО та від звички протиставляти різні види мистецтва замість того, щоб шукати схожі якості та характеристики. Щоб повністю реалізувати вимоги Базового компоненту дошкільної освіти [1] та Нової української школи [3], необхідно розвивати на заняттях з мистецтва різноманітні ключові компетентності. Ці компетентності часто виходять за рамки окремої освітньої галузі та вимагають ретельного розробки відповідних міжпредметних методичних засад. Так, успішність реалізації нових творчих ідей значно залежить від постійного підвищення мотивації вчителів і їхніх педагогічних здібностей.

Інновація пов'язана з наступними інтегральними характеристиками, які характеризують системне утворення: інноваційний процес, інноваційна діяльність, інноваційний потенціал і інноваційне середовище. Отже, «художня діяльність, яка сприяє формуванню здібностей і творчому відтворенню, самовираженню особистості дитини» [9, с. 84], є демонстрацією найвищого рівня творчості. У межах цієї мети є такі основні завдання: вивчити компетентності в мистецькому освітньому секторі відповідно до вимог Базового компоненту дошкільної освіти та Нової української школи; визначити педагогічні напрями, методи та методи формування ключових компетентностей у дітей старшого дошкільного віку на заняттях з мистецької освіти; і формувати у дошкільників комплекс ключових мистецьких компетентностей через власний естетичний досвід.

Таким чином, «важливе значення набуває також осмислення питань музично-естетичного виховання, формування естетичної культури особистості; виховання у молоді національного характеру мислення, патріотизму, моральності, естетичної самосвідомості, духовного розвитку дітей та юнацтва, це є основою моральної спрямованості особистості, яка визначає її подальше життя» [2, с. 134]. «Наступність у навчанні та вихованні дітей дошкільного і молодшого шкільного віку» також є важливою» [4, с. 99].

Сучасні наукові дослідження не мають спільного визначення «інновації». «Інновація» походить від латинського слова «*innovatio*», що перекладається як «зміна, оновлення, новизна». Це стосується цілеспрямованих змін, які вносять нові стабільні елементи (нововведення) в освітнє середовище, які викликають перехід інноваційної системи з одного стану до іншого» [5, с. 144]. Інновації в освіті класифікуються як точечні, системні та стратегічні. У цьому випадку перші два параметри відповідають характеристиці обсягу, а параметр «стратегічні нововведення» показує: 1) масштаб нововведення; 2) планомірність введення, яка базується на відповідних прогнозах. І відповідно до «діапазону реалізації освітні інновації також визначаються як дифузні, що впроваджуються в достатньо широких масштабах (від галузі, району, всієї системи, регіону)» [7, с. 242]. Крім того, інновація в освіті означає будь-які зміни в змісті, методах, прийомах, формах, методиках, технологіях для навчання та виховання учнів. Це обговорюється з точки зору змісту, методів і змісту управління освітньою системою, а також організаційної структури навчальних закладів і ресурсів, необхідних для навчання та виховання. Ці методи значно підвищують якість, ефективність і результативність навчання. Існують різні погляди на освітні інновації в мистецтві. Вони можуть бути

представлені як окрема галузь наукового знання, як наукова проблематика змін у філософії мистецтва та освіти сучасного часу, або як нові підходи до естетичного виховання.

Таким чином, освітня інноватика та інноваційний розвиток мистецького виявляють і розкривають глибинні процеси, які дозволяють створити нову, прогресивну систему освіти. Учасники розвивальної взаємодії мають певні риси [8]. Розвиток мистецької освіти, як постійний процес якісних змін у мистецтві та освіті, став предметом управління державою. Основні обов'язки управління повинні спрямовані на ґрунтовний аналіз проблем в освіті. Ці проблеми включають прогнозування майбутнього творчого розвитку дітей; визначення шляхів інноваційного розвитку освітнього процесу; заохочення інновацій у мистецькому освітньому середовищі; і аналіз сучасних методів естетичного виховання дітей.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Під. наук. керівн. Піроженко Т. О., авт. кол-в: Байер О. М., Безсонова О. К., Брежнева О. К., Гавриш Н. В., Загородня Л. П. та ін. 2021. 38 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення: 14. 07. 2022).
2. Мальов С. В. Виховання патріотичних почуттів дітей молодшого шкільного віку в процесі формування естетичної компетентності. Патріотичне виховання в освіті та соціальній роботі: уроки минулого та сучасний погляд : зб. матер. міжвузівської науково-практичної конференції Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії 22 лютого 2024 року. Хмельницький, 2024. С. 134-138.
3. Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої освіти / Міністерство освіти і науки України. 2016. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
4. Олійник Н. А., Білик Т. С. Гендерні підходи в початковій школі. матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічних та психологічних наук». (м. Київ, Україна, 4-5 лютого 2022 року). Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2022. С. 99-103.
5. Петришина Т. Ю. Роль вихователя в контексті перспективності й наступності дошкільної освіти та початкової школи. *Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти* : зб. матер. VI Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля, 2022. Вип. 11. С.144 – 146.
6. Постанова Кабінету Міністрів від 7 квітня 2010 р. №290 «Про утворення Державного комітету України з питань науково-технічного та інноваційного розвитку» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=290-2010-%EF>
7. Тодосієнко Н. Л. Педагогічне значення українського фольклору у патріотичному вихованні дітей молодшого шкільного віку. Патріотичне виховання в освіті та соціальній роботі: уроки минулого та сучасний погляд : зб. матер. міжвузівської науково-практичної конференції Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії 22 лютого 2024 року. Хмельницький, 2024. С. 242-247.
8. Lazarenko, N., Kolomiets, A., & Kolesnik, K. (2022). Peculiarities of Organization of Group Interaction of Preschool Children in the Process of Game-Experimentation. *Preschool Education: Global Trends*, 2. Retrieved from <https://preschool-journal.com/index.php/journal/article/view/16>
9. Starovoit L. Psychological and pedagogical aspects of preschoolers creative development in the process of creative labor training. *Zbior artykułow naukowych. Konferencji*

Замишляєв Дмитро,

викладач

Мозгальова Наталія,

доктор педагогічних наук, професор

Вінницький державний педагогічний

університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Zamyslyayev Dmytro,

teacher

Mozgalyova Natalia,

Doctor of Pedagogysciences, professor,

Vinnitsia Mykhailo Kotsyubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

THEORETICAL FOUNDATIONS OF CONCERTMASTER TRAINING TEACHER OF MUSICAL ART

Анотація. У статті розкриваються теоретичні основи концертмейстерської підготовки вчителя музичного мистецтва. Автори розглядають історичний аспект акомпанування, визначають пріоритетність розвитку навичок читання з аркушу, транспортування, ескізного вивчення музичних творів.

Ключові слова:

Акомпонування, фортепіанний супровід, уміння і навички, концертмейстер.

Abstract. The article reveals the theoretical foundations of accompanist training of a teacher of musical art. The authors consider the historical aspect of accompaniment, determine the priority of developing the skills of reading from a sheet, transporting, sketchy study of musical works.

Key words:

Arrangement, piano accompaniment, skills and abilities, accompanist.

На сьогоднішній день концертмейстерська підготовка у професійному становленні та музично-педагогічній діяльності майбутнього вчителя-музиканта займає провідне місце. Дана проблема в історії музичного виконавства постала надзвичайно давно.

Від початку XVI століття, з виникненням перших узагальнень досвіду акомпанування на різних інструментах у спеціальних трактатах- підручниках (Г.Бухнер, Х.Бермудо, Дж.Деруті), питання концертмейстерської підготовки поступово розроблялись на всіх етапах розвитку теорії і методики інструментального виконавства зокрема у роботах Ф. Баха, Ф. Куперена, А.